

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De comparatione eius ad alia peccata. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

genus est peccatum mortale; & tanto grauius, quanto personam, cui maledicimus, magis amare & reuereri tenemur. Vnde dicitur Leu. 20. Qui maledixerit patri suo & matri, morte moriatur. Contingit tamen verbum maledictionis prolatum, esse peccatū veniale, vel propter paruitatem mali, quod quis alteri maledicendo, imprecatur; vel etiam propter affectum eius, qui profert maledictionis verba, dū ex leui motu, vel ex ludo, aut ex surreptione aliqua, talia verba profert: quia peccata verborum maximè ex affectu pensantur, vt supra * dictum * est. Et per hoc q. 72 a. 2 patet responsio ad obiecta.

ARTIC. IV.

Vtrum maledictio sit grauius peccatum, quam detractio?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod maledictio sit grauius peccatum, quam detractio. Maledictio enim videtur esse blasphemia quædam, vt patet per id quod dicitur in Canonica Iudæ, quod cū Michael Archangelus cum diabolo disputans, altercetur de Moyse corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiam. Et accipitur ibi blasphemiam pro maledictione, secundum * gloss. Blasphemiam autem est grauius peccatum, quam detractio. Ergo maledictio est grauior detractio.

412

¶ 2 Præterea, Homicidium est detractio grauius, vt supra dictum * est. Sed maledictio est par peccato homicidii. Dicit enim Chrysost. super Mattheum, Cum dixeris, Maledic ei, & domum euerge, & omnia perire fac: nihil ab homicida differs. Ergo maledictio est grauior, quam detractio.

gl. interlin. ibid.

¶ 3 Præterea, Causa præminet signo. Sed ille qui maledicit, causat malum suo imperio: ille autem qui detrahit, solum significat malum iam existens. Grauius ergo peccat maledicus, quam detractor.

q. 72 a. 1
1. h. o.
in Mat
int. ne.
et fu 10.
2.

SED contra est, quod detractio non potest bene fieri. Maledictio autem t bene & male, vt ex dictis patet *. Ergo grauior est detractio, quā maledictio.

ar. 1. hu-
ius quæst.

R E.

1. p. 7. 48.
ar. 5.
Bid. a. 6.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut in primo habitum * est, duplex est malum, scilicet culpæ, & pœnæ. Malum autem culpæ peius est, vt ibidem ostensum * est: vnde dicere malum culpæ, peius est, quàm dicere malum pœnæ, dummodo sit idem modus dicendi. Ad contumeliosum ergo & susurroneum & detractorem, & etiam derisorem pertinet dicere malum culpæ. Sed ad maledicentem, prout nunc loquimur, pertinet dicere malum pœnæ, non autem malum culpæ, nisi fortè sub ratione pœnæ. Non tamen est idem modus dicendi. Nam ad prædicta quatuor vitia pertinet dicere malum culpæ, solum enuntiando. Per maledictionem verò dicitur malum pœnæ, vel causando per modum imperij, vel optando. Ipsa autem enuntiatio culpæ, peccatum est, in quantum aliquod nocumentum ex hoc, proximo inferitur. Grauius autem est nocumentum inferre, quàm nocumentum desiderare, cæteris paribus. Vnde detractio secundum communem rationem grauius peccatum est, quàm maledictio, simplex desiderium exprimens. Maledictio verò, quæ fit per modum imperij, cum habeat rationem causæ, potest esse detractio grauior, si maius nocumentum inferat, quàm sit denigratio famæ: vel leuior, si minus. Et hæc quidem accipienda sunt secundum ea, quæ per se pertinent ad rationem horum vitiorum. Possunt autem & alia per accidens considerari, quæ prædicta vitia, vel augent, vel minuunt.

Ad primum ergo dicendum, quòd maledictio creaturæ, in quantum creatura est, redundat in Deum: & sic per accidens habet rationem blasphemie: non autem si maledicatur creaturæ propter culpam. Et eadem ratio est de detractioe.

art. præc.

Ad secundum dicendum, quòd sicut dictum * est, maledictio vno modo includit desiderium mali. Vnde si ille qui maledicit, velit malum occisionis alterius, desiderio non differt ab homicida. Differt tamen, in quantum actus exterior aliquid adijcit voluntati.

Ad

Ad tertium dicendum, quòd ratio illa procedit de maledictione, secundum quod importat imperium.

QVÆST. LXXVII.

De fraudulentiâ, in emptionibus, & venditionibus contingente, in quatuor articulos diuisa.

D Einde considerandum est de peccatis, quæ sunt circa voluntaria scommutationes. Et primò de fraudulentiâ, quæ committitur in emptionibus & venditionibus. Secundo, de usura, quæ fit in mutuis. Circa alias enim scommutationes voluntarias non inuenitur aliqua species peccati, quæ distinguatur à rapina, vel furto.

¶ Circa primum quærentur quatuor.

¶ Primo, de iniusta vèditione ex parte pretij, scilicet, utrù liceat aliquid vèdere plus quàm valeat.

¶ Secundo, de iniusta venditione ex parte rei venditæ.

¶ Tertio, utrùm venditor teneatur dicere vitium rei venditæ?

¶ Quarto, utrùm licitum sit aliquid negociando plus vendere, quàm emptum sit?

ARTIC. I.

Utrum licitè aliquis possit vendere rem, plus quàm valeat?

AD primum sic proceditur. Videtur, quòd aliquis licitè possit vendere rem, plus quàm valeat. Iustum enim in scommutationibus humanæ vitæ secundum leges ciuiles determinatur. Sed secundum eas licitum est emptori & venditori, vt se inuicem decipiant. Quod quidem fit, in quantum venditor plus vendit rem, quàm valeat; emptor autem minus quàm valeat. Ergo licitum est quòd aliquis vendat rem, plus quàm valeat.

¶ 2 Præterea, Illud quod est omnibus commune, videtur esse naturale, & non esse peccatum. Sed sicut Augustinus refert 13. * de Trinitate, Dicitur cuiusdâ Mimi fuit ab omnibus acceptum, Vili vultis

413
4. dis. 15.
q. 3. a. 1.
q. 1. cor.
et q. 2. a.
cor. et 10
cap. 1. de
empt. &
vend.
c. 3. paulò
à prin 6.
10. 3.

cmc-